

[Indenrigsministeren.]

de paagældende Lejere har boet i Forretningslokalet i mange Aar, maaske i 20, 30, 40 Aar, og oparbejdet en stor Kundekreds. Enhver vil forstaa, at naar man begrænser Erstatningen til aldrig at kunne gaa ud over et Aars Leje, vil det være ensbetydende med, at der bliver en vis Adgang til at yde rimelig Erstatning i de mindre Tilfælde, medens der ikke er nogen Mulighed for at yde en Erstatning, der staar i et rimeligt Forhold til det uhyre Indgreb i de paagældende næringsdrivendes hele erhvervs-økonomiske Forhold, der foreligger, naar man efter et Slægtled smides ud af sin Erhvervsvirksomhed.

Dernæst har Venstre foreslaaet, at den Uopsigelighed, der skal kunne foreligge for 5 Aars-Perioden, skal være gensidig. Det skal formentlig være Udtryk for, at man dermed mener at have skabt Lighed imellem Parterne. Men det er ikke rigtigt. Den tilsyneladende Lighed, der er, vil enhver, der kender det praktiske Livs Forhold, erkende er den mest afgørende Ulighed. Huset bliver under alle Omstændigheder liggende og skal udlejes, men i Lejersens personlige Forhold kan der i Løbet af en saadan Periode indtræde saa afgørende Ændringer, at Kravet om Uopsigelighed fra hans Side vil komme til at virke fuldkommen urimeligt og virke paa en helt anden og strengere Maade end over for Ejeren. Naar vi ser hen til, hvordan det gaar i det praktiske Liv, vil man da ogsaa se, at naar der er givet Uopsigelighed i Lejemaalet i 5—10 Aar, gælder Uopsigeligheden i Kontrakten næsten altid kun Ejeren, ikke den paagældende Lejer.

Jeg skal blot til Slut sige et enkelt Ord om den Sammenligning, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller drog mellem Lejen her i København og de to andre skandinaviske Hovedstæder, Stockholm og Oslo. Som Grund til ikke at gennemføre en Lovgivning anførte det ærede Medlem den uhyre meget højere Leje i Stockholm end i København. Jeg vil i hvert Fald haabe, at det ærede Medlem ved, at naar Lejen i Stockholm er saa meget højere i Stockholm end i København, skyldes det to Ting, dels at Smaalejlighederne er af en langt højere Standard, af et ganske andet Udstyr end tilsvarende Lejligheder i København, og dels at Stockholms hele Beliggenhed nu engang medfører, at der ikke i Stockholm er de Udvidelsesmuligheder som her. Jeg kan udtrykke det saadan, at Stockholms Beliggenhed medfører, at Grundspekulationen og Ejendomsforholdene er i

Stand til paa ganske anden Maade at udøve Monopolvirksomhed over for Grundpriserne, end Tilfældet er her i København. Og de, der kender Forholdene, ved, at Bystyret i Stockholm ikke i sin Tid i samme Grad som her i København, navnlig under Borgmester Borup, gennem Jordkøb i Tide har sikret sig Mulighed for at hindre, at Grundspekulationen lagde sin klamme Haand omkring Byen. Dertil kommer det aldeles afgørende, at de Tal, her er Tale om, er fra 1930, fra et Tidspunkt, da vi havde Huslejerestriktioner og Maksimalleje her i København, medens Huslejelovgivningen allerede i 1923 var opgivet i Stockholm. Hvis man vil bevare en Gnist af Saglighed, har man derfor ikke Lov til at sammenligne de to Forhold.

Med Hensyn til Oslo er Forholdet dette, at disse Tal fra 1930 ligger en lille bitte Smule over dem i Oslo, men samtidig oplyser Statistikken, at siden 1930 har Lejeniveauet været i betydelig stærkere Stigning her i København end i Oslo.

Jeg nævner alt dette for ogsaa at sige til de ærede Ordførere for Oppositionspartierne, at de Herrer skulde i denne Forbindelse lægge Mærke til den Prisstistik, vi for en Maanedes Tid siden fik tilsendt, med en Opgørelse over Prisniveauets Bevægelser. Denne Prisstistik fortæller os, at paa det Husholdningsbudget, som der behandles, paa 3 434 Kr., er der i det sidste Kvartal en Stigning til 3 459 Kr., med andre Ord med 25 Kr., og af de 25 Kr.s Opgang i Løbet af dette Kvartal paa dette Husholdningsbudget skyldes de 17 Kr. alene den stigende Husleje i vore Byer. Naar Detailpristallet overhovedet steg et Point fra Oktober til Januar 1936, ja, saa skyldes det alene den Stigning, der er foregaaet i Huslejen i de danske Byer. Jeg beder ogsaa Venstre om, naar de afviser al Huslejelovgivning vedrørende de almindelige Lejligheder, at erindre dette, for det er jo ikke nok ude i Landets Forsamlingshuse at tale om, hvordan Prisniveauet bliver forhøjet, hvordan Lønningsniveauet bliver forhøjet, og hvordan det hele skrues op inde i Byerne, naar det samme Partis Repræsentanter her inde hver Gang gaar imod, naar der er Tale om at bremse paa et af de Omraader, hvor der med Rette kan bremses, fordi Grundejerne er en godt stillet Stand i Dag.

Ordføreren (Eimer-Jensen): Den højtærede Indenrigsminister har allerede nævnt de Huslejestigninger, der har fundet Sted, og gjort Bemærkninger vedrørende det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers Ud-